

1. Generelt

Ifølge Social- og Indenrigsministeriet skal byrådet inden den 15. oktober hvert år godkende et budget for det kommende år og tre overslagsår. Budgettet skal behandles to gange i byrådet med mindst 3 ugers mellemrum.

Budgettet dækker hele den kommunale virksomhed, det vil sige udgifter til drift og anlæg samt indtægterne.

2. Politikområder og bevillingsniveau

Begrebet bevillingsniveau siger noget om det niveau for styring, som Byrådet udfører. Bevillingsniveauet i Skanderborg ligger principielt set på kontrakt- og aftaleniveau. Det vil sige, at f.eks. hver institution, fagsekretariat og stab har sin egen bevilling.

Budgettet er delt op i 20 politikområder, som samler alle de enkelte bevillinger i hovedområder.

Der er følgende tværgående politikområder:

1. Demokrati
2. Personale
3. Overordnet økonomi - inkl. skatter og tilskud
4. Klima, energi og beredskab
5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplaner
6. Sundhedsfremme og forebyggelse
7. Integration
8. Borgerservice

Der er følgende politikområder inden for velfærds- og myndighedsområderne:

9. Natur og miljø
10. Vej og trafik
11. Erhverv, turisme og internationalt samarbejde
12. Dagtilbud til 0 - 6-årige
13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud
14. Børn og unge med særlige behov
15. Ældre
16. Borgere med fysiske og psykiske handicap
17. Kultur og fritid
18. Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold
19. Administration
20. Kommunale ejendomme

Hver kontrakt (institution) har sin egen bevilling, der hører ind under et politikområde. Eksempelvis hører alle skolerne under politikområdet "13. Skoler og pædagogiske fritidstilbud".

Hver aftale (fagsekretariat/stab) har én eller flere bevillinger. Hvis der i en aftale indgår budget for flere politikområder, er bevillingen delt i flere konkrete bevillinger. Hvis der i en aftale både indgår områder med overførselsadgang mellem årene og områder, hvor der ikke er overførselsadgang mellem årene, er dette også opdelt i flere bevillinger.

Bevillingerne i Skanderborg Kommune gives som en nettobevilling. Nettobevilling betyder, at udgifter er fratrukket indtægter - herunder refusion. Merudgifter kan derfor finansieres af merindtægter. Hvis der i løbet af året skal flyttes budget mellem bevillingerne, skal det godkendes af Byrådet. Dette vil normalt foregå i én af de planlagte budgetopfølgninger, der behandles på Byrådet i marts, juni og oktober.

Der er i alt 117 bevillinger på driftsbudgettet. Se evt. bevillingsoversigten under afsnittet "Oversigter".

Anlægsbudgettet fremgår af investeringsoversigten. I investeringsoversigten findes et rådighedsbeløb tilknyttet det enkelte anlæg. For at kunne iværksætte et anlægsprojekt skal der søges en anlægsbevilling og frigivelse af tilhørende rådighedsbeløb. Uforbrugte rådighedsbeløb bortfalder ved overgangen til et nyt budgetår, men kan søges overført til efterfølgende budgetår på lige fod med overførsel af driftsmidler. Den samlede investeringsoversigt ses under afsnittet "Oversigter", og de enkelte anlæg på investeringsoversigten vises desuden i Politikerhåndbogen under det politikområde, som de vedrører.

Anlægsbevillingerne reguleres i samme takt, som rådighedsbeløbene prisreguleres på igangværende anlæg. Det betyder, at hvis et igangværende anlæg, via en prisfremskrivning, får et højere rådighedsbeløb end beløbet på den oprindelige anlægsbevilling tilsiger, så godkender Byrådet, i forbindelse med godkendelse af investeringsoversigten, dette tillæg til den oprindelige anlægsbevilling.

3. Økonomiaftalen for Budget 2021

KL og Regeringen indgik den 29. maj 2020 "Aftale om kommunernes økonomi for 2021". Aftalen kan ses på Social- og Indenrigsministeriets hjemmeside www.sim.dk.

I 2021 bliver den kommunale serviceramme løftet med 1,5 mia. kr., mens anlægsrammen får et ekstraordinært løft på 2,5 mia. kr., så kommunerne får mulighed for at øge investeringer og dermed understøtte beskæftigelsen.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne kan frigøre ressourcer til den kommunale service ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter og via arbejdet med velfærdsprioriteringen. Dette giver mulighed for ressourcerne kan anvendes til bl.a. at dække den demografiske udvikling, ansætte flere velfærdsmedarbejdere og udvikle kernevelfærden.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne kan frigøre 1,0 mia. kr. ved at reducere i forbruget af eksterne konsulenter frem mod 2025, hvoraf 0,5 mia. kr. frigøres i 2021, 0,7 mia. kr. i 2022, 0,8 mia. kr. i 2023 og 0,9 mia. kr. i 2024. Dette svarer til, at Skanderborg Kommune skal kunne frigøre 5 mio. kr. i 2021 stigende til 10 mio. kr. i 2025 ved at reducere forbruget af eksterne konsulenter.

Arbejdet med velfærdsprioriteringer vurderes at kunne frigøre 0,25 mia. kr. i 2021 svarende til 2,5 mio. kr. for Skanderborg Kommune.

4. Resumé vedrørende budget 2021- 2024

Budgetaftale 2021

Enhedslisten, SF, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre og Socialdemokratiet, har indgået aftale om Budget 2021-2024 den 15. september 2020.

Budget 2021 er præget af, at Skanderborg Kommune er i vækst. Prognoserne viser, at vi om ti år runder 70.000 indbyggere. Det er en utrolig positiv udvikling - og den kommunale service skal følge med! Der skal være dagtilbud, skoletilbud og plejeboliger til alle vores nye medborgere.

Forligsparterne er enige om, at den tiårige investeringsplan i Budget 2021 sikrer de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Samlet regnes der med investeringer over de næste ti år på 1,7 mia. kr. i daginstitutioner, skoler, plejecentre, idrætsfaciliteter, infrastruktur m.v. Allerede i budgetperioden 2021–2024 er der budgetlagt med 957 mio. kr. til anlæg. Det er en meget stor investering i vores fælles velfærd de næste fire år. Forligsparterne har valgt at finansiere dette ved at bruge af kommunens kassebeholdning og ved at hæve kommuneskatten.

Væksten i antallet af børn og ældre har også betydning for driftsudgifterne til vuggestuer, børnehaver, skoler, ældrepleje, handicap og psykiatri. Merudgifterne vokser betydeligt fra 2020 til 2023. Det tages der også højde for i budgetaftalen, hvor driftsbudgetterne på disse områder er 138 mio. kr. højere i 2024 i forhold til niveauet i 2019.

Det tekniske budget

Budget 2021-2024 tager udgangspunkt i budgetoverslagsårene fra det vedtagne budget for 2020.

Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede truffne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service.

I praksis udarbejdes det tekniske budget ved, at budgetoverslagsår 2021, som vedtaget ved Budget 2020, fungerer som det første bud på kommunens aktivitetsniveau for det kommende år. Dernæst korrigeres for:

- Demografi, dvs. befolkningsmæssige ændringer.
- Pris- og lønregulering.
- Politiske ændringer vedtaget siden sidste års budgetvedtagelse.
- Øvrige korrektioner (herunder de budgetændringer, der kommer via nye love og cirkulærer fra staten).

I det tekniske budget er der indlagt skatteindtægter og statstilskud udregnet på baggrund af statsgaranti. Skatterne er forudsat på uændret niveau.

5. Generelle budgetforudsætninger

Befolkningstal

Hvert år laves en prognose over befolkningsudviklingen i kommunen. Sammensætning af borgerne på aldersgrupper har stor indflydelse på budgettet inden for børnepasning, folkeskolen og ældreområdet.

Samtidig er de kommunale indtægter i væsentlig grad påvirket af borgernes indkomster. Derfor har udviklingen i den erhvervsaktive del af befolkningen – de 18-64-årige – også stor betydning for budgettet. Herudover vil også kommunens boligudbygningsprogram have væsentlig indflydelse på befolkningstilvækst- og sammensætning.

Tabel 22.1 viser befolkningsudviklingen, fordelt på børn og unge, erhvervsaktive og ældre.

Antal personer	2020	2021	2022	2023	2024	2030
0-5 år	5.078	5.210	5.416	5.582	5.736	6.159
6-17 år	10.674	10.728	10.792	10.877	10.980	12.210
18-64 år	35.517	35.778	36.093	36.577	36.990	38.262

65-74 år	6.793	6.699	6.602	6.525	6.485	6.778
75+	4.617	4.993	5.385	5.762	6.075	7.346
I alt antal personer	62.679	63.408	64.288	65.322	66.267	70.756

Indeks for antal personer	2020	2021	2022	2023	2024	2030
0-5 år	100	103	107	110	113	121
6-17 år	100	101	101	102	103	114
18-64 år	100	101	102	103	104	108
65-74 år	100	99	97	96	95	100
75+	100	108	117	125	132	159
I alt antal personer	100	101	103	104	106	113

Aldersfordeling i %	2020	2021	2022	2023	2024	2030
0-5 år	8%	8%	8%	9%	9%	9%
6-17 år	17%	17%	17%	17%	17%	17%
18-64 år	57%	56%	56%	56%	56%	54%
65-74 år	11%	11%	10%	10%	10%	10%
75+	7%	8%	8%	9%	9%	10%
I alt antal personer	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Som det ses i oversigterne over befolkningstilvæksten, forventes både antallet af skolebørn og antallet af børn i førskolealderen at stige. Det samme gør sig gældende for de 75+ årige. Denne udvikling er medvirkende til, at den demografiske forsørgelsesbyrde stiger. I 2020 skal én person i den erhvervsaktive alder forsørge 0,76 personer i den ikke-erhvervsaktive alder. I 2030 vil dette tal således være steget til 0,85 – en stigning på ca. 11%.

Tabel 22.2 viser det forventede boligbyggeri (antal boliger) i befolkningsprognosen.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Parcel	111	147	151	146	182	186	128	114
Tæt/lav	81	219	297	212	204	166	98	62
Etage	214	150	220	254	207	223	165	126
Ældreboliger	0	60	0	0	0	0	0	0
I alt	406	576	668	612	593	575	391	302

6. Pris- og lønudviklingen

Drifts- og anlægsbudgettet er prisfremskrevet i forhold til de forventninger til prisstigninger, som Kommunernes Landsforening har meldt ud i juli 2020. Der er tale om en samlet vægtet pris- og lønfremskrivning på 1,5 % fra 2020 til 2021.

7. Effektiviseringer indarbejdet i budgettet

Med vedtagelsen af Budget 2019 besluttede Byrådet at indarbejde en effektivisering på indkøbsområdet, hvor det forventes, at Skanderborg Kommune årligt kan reducere udgifterne med 4,85 mio. kr. i 2021 og frem ved bl.a. at øge brugen af indkøbsaftaler fra 60 til 85 pct.

Endelig blev det besluttet at indarbejde en generel effektivisering på 0,25 pct. årligt fra 2020 til 2022 på alle budgetområder inden for servicerammen. Budgettet er således reduceret med 11 mio. kr. i 2021 og 16,5 mio. kr. i 2022 og frem.

I budgetaftalerne for 2020 og 2021 er der ikke vedtaget nogle generelle effektiviseringsrammer.

De samlede effektiviseringer er vist i figur 21.3.

Figur 21.3: Akkumulerede effektiviseringer fra og med budget 2020

